

Список використаних джерел:

1. Коршиков М.В. Пред'явлення для впізнання (теоретико-історичний аспект). Криміналістика и судебная экспертиза. 2014. Вып. 59. С. 188–195.
2. Ратинов А.Р. Судебная психология для следователей: учебн. пособ. М.: НИИРПО ВШ МООП РСФСР, 1967. 290 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-17. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Guidelines for conducting show ups. Port Washington Police Department, Wisconsin. URL: http://defensewiki.ibj.org/index.php/Showups,_Lineups,_and_Photo_Arrays.
5. Криміналістика США: теория и практика ее применения. Екатеринбург, 1993. 126 с.
6. Солодов И.А. Проблемы обеспечения достоверности опознания человека при расследовании. *Вестник ВГУ. Серия: Право*. 2010. № 1(8). С. 499.
7. Identification Procedures & Preparing the Case for Court. Administration of Justice 104. Rio Hondo College. 2001. August (last revision). Retrieved 2011.07.23.

Коваленко Володимир Вікторович,

професор кафедри кримінально-правових дисциплін Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, кандидат юридичних наук, доцент

Молчанов Артем Андрійович,

здобувач ступеня вищої освіти «магістр» Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка

ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС ДОПИТУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ПОСЯГАНЬ НА ЖИТТЯ ПРАЦІВНИКА ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ, ЧЛЕНА ГРОМАДСЬКОГО ФОРМУВАННЯ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ І ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ АБО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

Допит є найбільш розповсюдженою слідчою (розшуковою) дією, яка широко застосовується при розслідуванні посягань на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця та виступає важливим засобом доказування.

Особами, які в першу чергу підлягають допиту під час розслідування таких злочинів є потерпілий (якщо внаслідок вчинення

злочину останній не втратив можливість давати показання), свідки-очевидці та підозрюваний.

Предмет допиту кожної особи складають обставини, що мають значення для кримінального провадження і які можна встановити за допомогою отриманої від цієї особи інформації.

Так, під час допиту потерпілого працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця доцільно встановлювати наступні обставини:

- анкетні та соціально-демографічні дані потерпілого (соціальний статус, сімейний, матеріальний стан, освіта, місце роботи, професія, здійснення суспільно корисної діяльності тощо) а також ушкодження, що були отримані ним в результаті злочину;

- відомості про здійснення потерпілим правоохоронної діяльності, діяльності з охорони громадського порядку чи державного кордону або проходження військової служби (місце роботи або служби потерпілого, як давно дана особа здійснює свою діяльність, чи знаходилася вона при виконанні службових обов'язків на момент вчинення злочину тощо);

- відомості про злочинця (кількість нападників, чи знайомий потерпілий із злочинцем, якщо так, то як давно та за яких умов, ознаки зовнішності злочинця, зв'язок злочинця із професійною чи службовою діяльністю потерпілого);

- відомості про подію злочину (час та місце нападу, знаряддя та спосіб вчинення злочину тощо).

Найбільше інформації про подію злочину здатні повідомити свідки-очевидці, які наочно спостерігали вчинення кримінального правопорушення. Очевидцями вчинення злочину, передбаченого ст. 348 КК України можуть стати як колеги потерпілого, так і інші особи.

Тож до предмету допиту свідків-очевидців досліджуваних злочинів можна віднести наступні дані:

- анкетні дані свідка;

- відомості про потерпілого та злочинця (чи знайомий свідок з такими особами, якщо так, то за яких обставин, ознаки їх зовнішності, ушкодження, яких зазнав потерпілий;

- відомості про подію злочину (час та місце нападу, знаряддя та спосіб вчинення злочину тощо);

- відомості про умови, в яких свідок сприймав подію злочину (з якої відстані він спостерігав, яке було освітлення, чи є у очевидця вади зору тощо).

Допит підозрюваного найчастіше є тактично найбільш складним, адже така особа може всіма засобами протидіяти розслідуванню. Аналіз практики розслідування даних злочинів показав, що лише у 16,7 % випадків підозрювані визнавали свою вину повністю на етапі досудового розслідування. Таким чином, у всіх

інших випадках допит підозрюваного скоріш за все проходив у конфліктних ситуаціях.

До предмету допиту підозрюваного у вчиненні злочину, що досліджується, можна віднести відомості:

- про особу злочинця (анкетні дані, соціально-демографічні відомості, зв'язки із потерпілим);
- про наявність співучасників та осіб, яким відомо про вчинення розслідуваного злочину;
- про подію злочину (час та місце вчинення, обстановка, способи та знаряддя, які застосував злочинець);
- про суб'єктивну сторону посягання (форма вини, мотив та мета злочину, зв'язок посягання із здійснюваною потерпілим діяльністю із охорони правопорядку чи захисту державного кордону);
- про обставини що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання, а також обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження, а також про осіб, які можуть підтвердити такі дані тощо.

Підводячи підсумки викладеному слід зазначити, що допит є важливим джерелом відомостей про подію злочину, ознаки злочинця та потерпілого під час розслідування посягань на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Предмет допиту кожної особи визначається її процесуальним статусом і враховує потребу виконання основного завдання допиту – встановлення в результаті отримання показань допитаної особи обставин, що мають значення для кримінального провадження. Особами, які в першу чергу підлягають допиту під час розслідування досліджуваних злочинів є потерпілий свідки та підозрювані.

В рамках методики розслідування посягань на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця наведений перелік обставин, що підлягають встановленню під час допиту, може бути лише модельним та має конкретизуватися у кожному конкретному кримінальному провадженні, виходячи із слідчих ситуацій розслідування.